

Réthy Endréné: Módszertani ajánlások, gyakorlatra orientált feladatok az oktatáselmélet tanításához, tanulásához
Palatia Nyomda és Kiadó Kft. Győr, 2016.

A mesebeli „Terülj, terülj asztalka” valósága

A nevelés-oktatás – legyen szó annak bármely területéről – manapság nem tartozik sem az anyagilag, sem a társadalmilag is megbecsült szakmák körébe. Ahhoz, hogy valaki ezt a nemes foglalkozást űzze, nem kevés elhivatottságra, türelemre, felkészültségre, empátiára, az élethosszig tartó tanulás képességére van szüksége; csupa olyan erényre, amely egyszer talán újra érték lesz. Nem mellékesen pedig szereti és használni is tudja a kommunikáció legkülönfélébb formáit, legyen az verbális vagy épp nonverbális. Ismeri és tudja azt, amire vállalkozik. *A tudni valamit megcsinálni* pedig a tudás legnagyobb értéke lehet, mely ha valóságos erőfeszítéssel párosul, önbizalommal tölti el az embert. A górcső alá vont módszertani gyűjtemény szerzője, Réthy Endréné – az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Karának egyetemi docense – a kiadvány bevezetőjét azzal az utóbbi évtizedekben szakmai körökben rendre megismétlődő kérdéssel kezdi: *„Folyamatosan feltehetjük magunknak azt a fontos kérdést, miképpen lehetne a pedagóguspályát vonzóbbá tenni?”* A válaszra pedig nem is kell várni, adott maga a kiadvány. A tizenhárom fejezet, tizenhárom oktatási szegmense egyértelműen mutatja az utat: a módszertani segédlet a tanulás-tanítás támogatásához kapcsolódó, az tanítás teljes spektrumán átívelő feladatcsokrot kínál az oktatásban dolgozó kollégáknak oly módon, hogy megengedi, a kiválasztott feladattípust mindenki saját *hangjának* megfelelően alakíthassa.

A kiadvány vállaltan füzetjellegű külsőt kapott. A kék, puha borítójú, könnyen hajló gyűjtemény fizikai dimenziói révén bármely táskában megfér, így eléri elsődleges célját: mindig kéznél van. Bár címe talán hosszú, egyértelműsíti: gyakorlati feladatokat tartalmaz a legkülönfélébb oktatással kapcsolatos témákban. Ahogy a bevezető fogalmaz, a gyakorlat ugyanakkor nem vezethet szélesebb körben alkalmazható tudáshoz elméleti keretrendszer nélkül, ezért minden fejezet rövid elméleti háttéranyaggal is szolgál: akár az oktatás célrendszeréről, akár a tanulás támogatásáról, vagy éppen a tanári szerep átgondolásáról legyen szó. Külön fejezet foglalkozik a tanulók jobb megismerésének kérdésével, mely kiemelten fontos témát feszeget akkor, amikor a változékony világunk felnövekvő nemzedékében kézzelfogható a bizonytalanság, nincsenek igazi tájékozódási pontok és a tradicionális értékek is megkoptak. Ha a tisztelt olvasó tanári pályán mozog, nagyon jól tudja, mennyire bonyolult folyamat a hallgatók tudásszintjének megfelelő feladatokat kitalálni, évről évre újakkal előállni, mely egyrészt az adott szakterület ismeretanyagának elmélyítését szolgálja, de nem ismétli a megelőző szemeszter feladatsorát. A közel százötven oldalnyi, kipróbált feladat minden esetben egyetlen célt szolgál: a gondolkodás és a motiváció együttes fejlesztését, a pedagógussá váló hallgatók pályára való alkalmasságának kipróbálását, önképük erősítését. Fontos hangsúlyozni, hogy a tematizált kiadvány csak olyan feladatokat tartalmaz, amelyeket a tanárképzés már alkalmazott és megfelelő tapasztalat gyűlt össze azok alkalmazhatóságáról. Aki tehát a rendelkezésre álló hatalmas gyűjteményből választ, biztos lehet benne, a majdani

eredmények jelen könyv szisztematikusan felépített rendszerének is köszönhetőek. A könyv-nyebb eligazodást érdekében pontokba szedett feladatok három jellemző csoportba oszthatók: vannak a meghatározott kérdéskör bevezetését, a mélyebb áttekintést szolgáló és a komplex feladatok, mely utóbbiak egyéni, páros vagy éppen csoportos, intézményen kívüli kontaktórákon valósulhatnak meg. Sok feladatrész kialakításánál maga a szerző tesz utalást a munka során elvárható produktumra, mely kapaszkodóval bátrabban kalandozhatnak el a vállalkozó kedvű kollégák egy-egy ismeretlen, de számukra izgalmas területre.

Tanítani, oktatni és ezzel együtt eredményesen számonkérni olyan tudást lehet csak, mely szakmailag megalapozott, amelynek megfelelő körültekintéssel íródott háttere, módszertana és kitekintése is van a környező világra. Mely úgy ismerteti meg az újjal, hogy közben megerősíti a már birtokolt és alkalmazott ismereteket. Réthy Endréné könyve minden fenti kitételel megbírkózik, ráadásul annyira olvasmányos, akár egy szépirodalmi regény.

Ne felejtsük: aki eredményesen tud tanítani, az a tanítványokon keresztül egy kicsit magát is jobban megismeri. *Gnóthi szeauton!* – és az ókori, delphoi intelem az oktatáson keresztül ténylegesen valóra válik. E szakszerűen és gondosan megírt módszertani segédletnél nagyobb fogódzóra nincs is talán szüksége annak, aki komolyan gondolja e nemes és belső, kalibrált irányítással rendelkező habitust igénylő hivatást. Akiben pedig a kiadvány lapozgatása közben mégis maradt hiányérzet, vérmérsékletének és felkészültségének függvényében írjon egy második kötetet!